

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119208647
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4119208647.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci navrhovateľa: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, T., zast.: G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, T., proti povinnej osobe: A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, o určenie výživného na plnoleté dieťa, na odvolanie povinnej osoby proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 05.02.2020, č. k. 12Pc/16/2019-129, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti **m e n í** tak, že povinná osoba A. Z., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu navrhovateľa Z. Z., nar. XX.XX.XXXX sumou 200 eur mesačne, počnúc od 01.09.2019 do 31.03.2020. Vo zvyšnej časti návrh **z a m i e t a**.

Zročné výživné za čas od 01.09.2019 do 31.03.2020 **n e u r č u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal povinnú osobu A. Z. prispievať na výživu navrhovateľa sumou XXX eur mesačne počnúc od 01.09.2019 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Zročné výživné za čas od 01.09.2019 do 31.01.2020 v sume 700 eur povolil povinnej osobe splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátku v mesiaci február 2020 až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ sa domáhal určenia výživného vo výške 400 eur mesačne, počnúc od septembra 2019 z dôvodu, že je študentom K. v H. a preto žiadal, aby jeho otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu. Vyživovacia povinnosť otca bola zrušená rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 26.02.2019, č. k. 9Pc/27/2018-25 z dôvodu, že plnoletý sa od 01.07.2018 zamestnal, ukončil štúdium na K. X. a v ďalšom štúdiu nepokračoval. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62, § 75 a § 78 Zákona o rodine. Uviedol, že vyživovacia povinnosť otca voči plnoletému synovi je jeho rodičovská povinnosť, ktorá trvá až do času, kým plnoletý nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť. Otec sa v konaní bránil tým, že priznanie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi a to z dôvodu, že od roku 2001 so synom nijakým spôsobom nekomunikuje. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil záver, že priznanie výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože v konaní nebolo preukázané, že by sa navrhovateľ správal k svojmu otcovi v rozpore s dobrými mravmi. Styk otca s maloletým synom sa po rozvode nerealizoval a nevytvoril sa medzi nimi blízky citový vzťah, avšak nie je možné konštatovať, že tomu tak je zavinením navrhovateľa. To, že medzi nimi nie je žiaden vzťah, vo výraznej miere dopomohol aj sám otec, keď o syna nejavil záujem, nestretával sa s ním a nebol s ním ani v písomnom kontakte. Návrh navrhovateľa považoval za dôvodný, pretože tento študuje na vysokej škole, nemá žiadny príjem, len z príležitostnej brigády a nie je schopný sám sa živiť, preto je odkázaný na svojich rodičov, ktorí majú

k nemu vyživovaciu povinnosť. Za primeranú sumu súd považoval výživné vo výške 200 mesačne, preto návrh vo zvyšnej časti zamietol. Je toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca takúto sumu titulom výživného platiť. Súd skúmal aj pomery matky, jej príjem v súčasnosti 1.237 eur netto a rovnako otec má len jednu vyživovaciu povinnosť. Otec je SZČO. Uviedol, že jeho mesačný príjem je 500 eur, avšak toto jeho vyjadrenie súd spochybnil, pretože by celé roky nepracoval len za minimálnu mzdu. Zročné výživné za čas od 01.09.2019 do 31.01.2020 povolil splácať v splátkach a o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec a domáhal sa jeho zmeny tak, že návrh bude zamietnutý, prípadne, ak by súd nebol názoru, že výživné je v rozpore s dobrými mravmi, tak žiadal, aby bolo určené výživné na navrhovateľa vo výške 100 eur mesačne. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že podáva odvolanie len v časti výrokov I. a III. rozsudku, ktoré považuje za nesprávne. Návrh navrhovateľa považuje za nedôvodný, pretože má za to, že priznanie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi, čo podoprel i samotným vyjadrením navrhovateľa, keď uviedol, že od roku 2001 nijakým spôsobom nekomunikujú. Už od rozvodu s matkou navrhovateľa ho obidvaja cielene vylúčili zo svojich životov a dávali mu najavo, že si neželajú žiaden kontakt. V minulých súdnych konaniach bolo preukázané, že matka od rozvodu aktívne ovplyvňovala syna proti nemu, na základe čoho si syn vybuďoval voči nemu negatívny vzťah, odmietal kontakt a považoval ho za úplne cudzieho človeka. Dôkazom, že matka ovplyvňovala navrhovateľa proti nemu je aj to, že na súdne konanie už v čase, keď je plnoletý chodí za neho a syn sa odmieta čo i len stretnúť s ním. On po rozvode celé roky súdne bojoval, aby mu matka umožnila styk s ním, avšak matka mu styk neumožnila. Vyjadrenie súdu, že sa k nestretávaniu nevyjadril, neuviedol, či sa domáhal styku s navrhovateľom považuje za nesprávne a za vážne porušenie jeho procesných práv, nakoľko sa vyjadril tak na pojednávaní, ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 31.03.2020. Ďalej uviedol, že ak by aj súd nevyhovel zamietnutiu návrhu z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, tak sa podrobne vyjadril k svojim príjmom a výdavkom a výživné vo výške 400 eur tak, ako požadoval navrhovateľ nezodpovedá ustanoveniam Zákona o rodine. Poukázal na to, že jeho životná úroveň je nižšia, ako životná úroveň navrhovateľa, prípadne jeho matky. On je maliar, v zime sa z technologického dôvodu maliarske práce nevykonávajú a vzhľadom na jeho podlomené zdravie a príjem by bolo odôvodnené, aby aj matka prispievala na výživu navrhovateľa väčším podielom ako on. Žiadal, aby súd urobil dopyt na Slovenskú poľnohospodársku univerzitu, či navrhovateľ skutočne na školu riadne nastúpil. Navrhol, aby si odvolací súd pripojil všetky uvedené spisy Okresného súdu Nitra, na ktoré sa odvoláva vo svojom odvolaní.

3. Svoje odvolanie doplnil podaním zo dňa 06.07.2020, keď žiadal, aby krajský súd urobil dopyt na spoločnosťou N., či tam navrhovateľ pracuje a zároveň urobil dopyt na K. v H., či navrhovateľ je žiakom školy, resp., či ukončil štúdium.

4. K odvolaniu otca sa vyjadrila zástupkyňa navrhovateľa, ktorá v závere svojho vyjadrenia uviedla, že syn Z. ukončil štúdium na vysokej škole a od 01.04.2020 je zamestnaný. Vo svojom vyjadrení ďalej uviedla, že odporca uvádza, že mu bolo bránené v styku s maloletým Z., avšak zabudol uviesť, že si pre syna chodil v nepárny týždeň, keď mal upravený styk každú pármu nedeľu. V prípade, ak mu nebol umožnený kontakt v čase, keď na to nemal nárok, bolo to vždy z dôvodu choroby maloletého Z.. Uvádza, že sme ho vylúčili zo svojich životov, avšak zabudol uviesť, že sa o Z. nezaujímal, či sa jednalo o jeho študijné výsledky, narodeniny, meniny. Ak aj odporca poukazuje na jej príjem, tak veľkú časť jej príjmu tvorí plat za nadčas. Tvrdenia odporcu, že má nízky príjem sú taktiež na zváženie, nakoľko stavebné firmy majú prácu počas celého roka a platy pracovníkov sú na úrovni cca 1.500 eur a viac. Jeho vyjadrenia sa nezakladajú na pravde, očierňuje jej osobu, ako aj syna. Uvádza veci, ktoré sa stali niekoľko rokov späť len z dôvodu, že sa snaží vyhnúť plneniu vyživovacej povinnosti.

5. K vyjadreniu navrhovateľa sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že tieto vyjadrenia sú nepravdivé, účelové a tendenčné. Poukázal na to, že i keď syn už od 01.04.2020 pracuje, túto skutočnosť neoznámil súdu, pričom on platí riadne výživné v zmysle rozhodnutia. Navrhovateľ v súčasnosti už nemá právny nárok na výživné ani z dôvodu, že ukončil štúdium na vysokej škole a nemá nárok na žiadne výživné z dôvodu jeho konania, správania voči nemu, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie

bez odvolacieho pojednávania, doplnil dokazovanie vyjadrením zástupkyne navrhovateľa, ako aj otca a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné na maloleté dieťa.

11. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bola určená vyživovacia povinnosť rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 15.07.2014, č. k. 13P/199/2014-42 na sumu 140 eur mesačne. Navrhovateľ bol v tom čase študentom K., príjem matky bol 664 eur, príjem otca 400 - 500 eur netto. Táto vyživovacia povinnosť bola zrušená rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 26.02.2019, č. k. 9Pc/27/2018-25 z dôvodu, že už v tom čase plnoletý syn sa od 01.07.2018 zamestnal a v ďalšom štúdiu nepokračoval. V súčasnosti od 01.09.2019 sa navrhovateľ stal študentom K. H., žije naďalej v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá má príjem 1.237 eur a príjem jej manžela je v priemere okolo 610 eur netto. Príjem otca podľa jeho vyjadrenia je 500 eur mesačne a príjem jeho manželky 551 eur. Obidvaja rodičia majú naďalej vyživovaciu povinnosť len k tomuto synovi. Po doplnení dokazovania tak dopytom na matku ako aj otca dieťaťa bolo zistené, že tento študoval len do 31.03.2020, od 01.04.2020 je zamestnaný a keďže od uvedeného obdobia je v jeho schopnostiach a možnostiach sa samostatne živiť, tak odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že určil vyživovaciu povinnosť len za čas štúdia na vysokej škole, t. j. od 01.09.2019 do 31.03.2020. Otec namietal, že priznanie výživného je v rozpore s dobrými mravmi, pretože so svojim synom neudržiava od roku 2001 žiadny kontakt. Je potrebné podotknúť, že Zákon o rodine pripúšťa možnosť nepriznania výživného, ak by toto bolo v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine, avšak ani odvolací súd tak ako súd prvej inštancie sa nestotožnil s touto námietkou, že by priznanie výživného bolo v rozpore s dobrými mravmi. Len samotná absencia akéhokoľvek vzťahu medzi otcom a synom nie je dôvodom na nepriznanie výživného, hlavne za situácie, keď ochladenie týchto vzťahov nastalo v dávnej dobe, následne po rozvoде manželstva a veľkou mierou sa na tomto pričinila samotná matka, ešte v tom čase maloletého dieťaťa. Aj keď sa otec snažil presvedčiť súd prvej inštancie, že sa pokúšal stretávať s maloletým synom, avšak zo strany matky mu to nebolo umožnené, je potrebné podotknúť, že táto situácia bola pred mnohými rokmi a už od času, ako je sám syn plnoletý, ani otec nevyvinul žiadne úsilie k nejakému obnoveniu týchto narušených vzťahov a preto za tejto situácie nie je možné konštatovať, že by priznanie výživného bolo v rozpore s dobrými mravmi.

12. Otec namietal, že výživné vo výške 200 eur mesačne tak, ako bolo priznané súdom prvej inštancie je neprimerané k jeho schopnostiam a možnostiam. Odvolací súd sa plne stotožnil s takto priznanou výškou vyživovacej povinnosti, pretože takto určené výživné je primerané odôvodneným potrebám už plnoletého dieťaťa. Sám pripustil i vo svojom odvolaní, že by bolo v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu sumou 100 eur mesačne, avšak odvolací súd takúto sumu považoval za neprimeranú a vyslovil reálne pochybnosti o príjmoch otca tak, ako ich deklaroval, pretože treba podotknúť, že otec pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba už od roku 1994 a pričom stále po celé tie roky deklaruje, že má príjem okolo 500 eur mesačne, čo vzbudzuje vážne pochybnosti o jeho skutočnom príjme, pretože je nereálne, aby za takú dlhú dobu pracoval len za taký nízky zárobok. Napokon otec si takto určenú vyživovaciu povinnosť riadne splnil za uvedené obdobie, keď prispieval ešte aj v mesiacoch apríl, máj a jún, keď by už jeho vyživovacia povinnosť bola skončená, preto odvolací súd zročné výživné za uvedené obdobie od 01.09.2019 do 31.03.2020 otcovi neurčil, keďže si svoju vyživovaciu povinnosť za uvedené

obdobie v plnom rozsahu splnil, čo nasvedčuje tomu i fakt, že prebytočné výživné v sume 150 eur bolo zaslané otcovi v mesiaci jún 2020. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti ako aj v časti zročného výživného v zmysle ust. § 388 CSP zmenil. Keďže súd prvej inštancie priznal výživné od 01.09.2019 až do budúca v neobmedzenom rozsahu a odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné obmedziť vyživovaciu povinnosť do 31.03.2020 vo zvyšnej časti od 01.04.2020 návrh ako nedôvodný zamietol a to z vyššie uvedeného dôvodu, že už je v schopnostiach a možnostiach plnoletého syna sa samostatne živiť.

13. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiadne z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).